

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Kołomyja/ Galicja Wschodnia, Podole / Austro-Węgry

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Pokuckie im. Starzeńskich ku uczczeniu wiekopomnej konstytucji 3-go Maja r. 1791 w 101-szą rocznicę jej uchwalenia

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

kolekcja prywatna

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum umieszczone w willi właściciela. Zbiory obejmowały przede wszystkim zabytki etnograficzne związane z kulturą Hucutów (sztukę, ubiory, sprzęty), a także pamiątki narodowe, malarstwo polskie, archiwalia, różnego rodzaju „starożytności”, oraz okazy przyrodnicze, zabytki archeologiczne pochodzące z odkryć na terenie wschodniej Galicji. Zamknięte w 1901 krótko po śmierci fundatora ze względu na nikłe zainteresowanie.

Daty działalności / zakres czasowy:

1892-1901

Dostępność

pełna

Typ instytucji w relacji wobec pamięci

Komemoratywne; mnemoniczne; patrymonialne

Rodzaj pamięci

Indywidualna; narodowa/ huculska; społeczna/ ludowa; lokalna (pamięć miejsca)

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

obszar etnograficzny/ sztuka ludowa, ubiory, sprzęty dokumentacja; Obszar historyczny/ pamiątki, zabytki archeologiczne, numizmaty, broń; obszar artystyczny/

sztuka powszechna: zabytki starożytne / sztuka polska: malarstwo;obszar naturalny/
okazy przyrodnicze

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmin a/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY		Willa Edmunda Starzyńskiego w Kołomyi
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		
DYREKTORZY		
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadopt owany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Muzeum Starzeńskiego z Pokucia, Muzeum Pokuckie

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Muzeum utworzone „dla wszystkich pragnących zaznajomić się bliżej z archeologią
krajową i dziejami naszego zdobnictwa”

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Galicja Wschodnia, Pokucie

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane
biograficzne lub krótka charakterystyka)

Edmund Józef Justyn hr. Starzeński (1845-1900) dziedzic Mogielnicy w pow.
trembowelskim, kolekcjoner, archeolog, starożytnik, mecenas sztuki. W l. 1880.
zamieszkał w Kołomyi, gdzie udostępnił publicznie swoje zbiory wraz z biblioteką.
1867–83 członek Rady Powiatowej w Trembowli, 1894 członek Rady Powiatowej w
Kołomyi, dyrektor kołomyjskiej kasy oszczędnościowej, kurator Szkoły Garncarskiej,
działacz Galicyjskiego Tow. Gospodarczego we Lwowie i Tow. Tatrzańskiego w
Krakowie

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe
dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

-

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

-

Kalendarium (historia instytucji)

1892 Muzeum Starzeńskiego z Pokucia otwarte w Kołomyi z inspiracji m.in. Józefa Ignacego Kraszewskiego i Augusta Cieszkowskiego

1901 jako że nie udało się pozyskać dla muzeum większego zainteresowania i frekwencja pozostawała znikoma, na krótko przed śmiercią kolekcjoner przekazał zbiory synom, a po roku ekspozycje i biblioteka zostały zamknięte

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Zbiory wszechstronne: „całe szeregi najrozmaitszych pamiątek przeszłości, dokumentów, numizmatów, tudzież licznych zabytków z zamierzonych wieków bądź wyoranych z ziemi bądź wykopanych ze starożytnych kurhanów”

Księgozbiór na 5000 tomów

Zabytki archeologiczne: epoka kamienna i epoka brązu

Zabytki etnograficzne (przede wszystkim huculskie): sztuka ludowa (głównie rzeźba), sprzęty (meble, skrzynie, szafy, naczynia, talerze, dzbany, wazoniki, koszyki, broń, toporki, strzelby skałkowe, pistolety, prochownice), biżuteria (ozdoby drewniane i mosiężne), ubiory (kapelusze), dokumentacja, ikonografia (ilustracje graficzne)

Broń i uzbrojenie: zbroje polskie i europejskie, broń biała i palna (europejska i wschodnią)

Malarstwo polskie, sztuka dekoracyjna; sztuka starożytna (posążki egipskie, ceramika grecka i rzymska, fragmenty mozaik)

Numizmaty antyczne i medale

Pamiątki narodowe

Próbki kruszców i minerałów

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Pałka drewniana opryszka huculskiego Drahiruka

Strategia pozyskiwania zbiorów

zakupy, wykopaliska własne

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

-

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

1878 wykopaliska archeologiczne (badania kurhanów) w Mogielnicy w Galicji Wsch.

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

1887 kolekcja Starzeńskiego przeniesiona z Mogielnicy do Kołomyi
1909 wdowa po Edmundzie Bronisława z Ogończyk Sidorowiczów-Starzeńska przekazała część zbiorów dla Muzeum Narodowego w Krakowie (kilka tysięcy obiektów, w tym pamiątki narodowe, dokumenty, zabytki malarstwa, rzeźby oraz zabytki etnograficzne)
1913 część zbiorów została przekazana do nowopowstałego Muzeum Pokuckiego założonego przez Towarzystwo Szkoły Ludowej

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawa w pałacu mogielnickim, a następnie w willi w Kołomyi (w „dwu przestronnych salach”)

Wystawy czasowe

1888 (1.02-1.03) – wystawa sztuki polskiej i starożytności w Kołomyi

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Wystawa sztuki polskiej oraz starożytności z dziejami Polski związek mających urządzona staraniem Edmunda hr. Starzeńskiego, Kołomyja: Drukarnia A. J. Holendra, 1888

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

-

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

-

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

-

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

Jak wynika ze źródeł muzeum nie cieszyło się większą popularnością, frekwencja była niska

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

M. Siwak, *O zbiorach archeologicznych, numizmatycznych i archiwalnych w b. Muzeum Pokuckiem im. Starzeńskich w Kołomyi*, „Sprawozdanie Dyrekcji c.k. I Wyższego Gimnazjum w Kołomyi za rok szkolny 1901”, Kołomyja 1901 s. 3–51; *Muzeum huculskie w Kołomyi*, „Tygodnik Ilustrowany” 1903 nr 14 s. 274–5; E.

Chwalewik, [...]; J. Dybiec, *Mecenat naukowy i oświatowy w Galicji 1860–1918*, Wrocław 1981

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie: Zespół PAU KSG 664/1893, 1053/1893;
Biblioteka im. Ossolińskich we Wrocławiu: rkp. 2758, 7494/I

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Tygodnik Ilustrowany 1903, nr 14 s. 275, 276

Ciekawe cytaty

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

DD TR

Data sporządzenia karty:

21.07.2018

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	